

Bestilling av forvaltningsrevisjon - saksbehandling og arkiv

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Hitra kommune

Møtedato

26.02.2018

Saknr

02/18

Saksbehandler Rannveig Singsaas**Arkivkode** FE - 217, TI - &58**Arkivsaknr** 18/102 - 1

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon om saksbehandling og arkiv med vekt på dispensasjonsbehandling.

2. Kontrollutvalget ber om at Revisjon Midt-Norge IKS legger fram en plan for gjennomføring av undersøkelsen i kontrollutvalgets neste møte.

Saksutredning

Hitra kommune sin plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2018 har en liste med aktuelle revisjonstema. Kommunen har valgt å føre opp temaene i uprioritert rekkefølge. Kontrollutvalget har bedt sekretariatet om å legge fram for kontrollutvalget sak om bestilling av forvaltningsrevisjon med tema saksbehandling og arkiv. Kontrollutvalget har uttrykt ønske om at en forvaltningsrevisjon innenfor dette temaet inkluderer kommunens behandling av og oppfølging av dispensasjonssaker i forbindelse med erverv av landbrukseiendommer, og praksis vedrørende fritak for bo- og driveplikt spesielt.

Hitra kommune erfarer at landbrukseiendommer er attraktive som fritidseiendommer, dels på grunn av jaktrettigheter som følger eiendommer. Bo- og driveplikt er et nasjonalt virkemiddel for å opprettholde bosetting og drift av landbrukseiendommer og forhindre at landbrukseiendommer blir fritidseiendommer. Kommunen er forpliktet til å legge til rette for en utvikling som er i samsvar med overordnede planer for kommunen og nasjonale retningslinjer. Det er adgang til å søke fritak fra bo- og driveplikten, og kontrollutvalget ønsker å se nærmere på dispensasjonspraksisen i Hitra kommune. Dispensasjonspraksis og oppfølging av tidsavgrensede vedtak vil være av betydning for hvorvidt man når mål om bosetting og drift av landbruksarealer. Det er også sånn at et viktig prinsipp i all saksbehandling er likebehandling og forutsigbarhet, dette skaper i sin tur tillit til forvaltningen.

Jordloven regulerer driveplikten. Loven sier at driveplikt oppfylles ved at eier selv driver arealet eller at arealet leies bort som tilleggsareal til en annen landbrukseiendom for minimum 10 år. Kommunen kan etter søknad innvilge fritak fra driveplikten for en viss tid eller varig. Ved avgjørelse av søknad om fritak skal det blant annet legges vekt på hvor viktig det er å holde jordbruksarealet i hevd, bruksstørrelsen og søkerens livssituasjon. Hensyn til kulturlandskapet står også sentralt i en slik vurdering. Boplikt reguleres av Konesjonsloven. Eier risikerer også at eiendommen kan bli solgt etter reglene om tvangssalg. På grunnlag av en eiendoms avkastningsevne og standard på bolig på eiendommen kan det etter søknad gis fritak fra bo- og driveplikt. Det er elementer av skjønn i saksbehandling av dispensasjonssaker.

Målet med forvaltningsrevisjonen kan være å vurdere i hvilken grad Hitra kommune ivaretar sitt forvaltningsansvar i forhold til mål om bosetting og drift av landbrukseiendommer.

Aktuelle områder for forvaltningsrevisjon kan være:

- Å vurdere om kommunens systemer og rutiner i saksbehandling av dispensasjonssaker er tilfredsstillende
- Å vurdere om kommunens rutiner praksis ift oppfølging av vedtak i dispensasjonssaker med tidsbegrensning er tilfredsstillende

- Å vurdere konsekvenser for kommunen av at bo- og driveplikt ikke overholdes

Aktuelle spørsmål som ønskes besvart kan være:

- Har kommunen skriftlige retningslinjer for saksbehandling av dispensasjonssaker ut over gjeldende lov- og regelverk? Praksis med skjønnsutøvelse?
- Har kommunen systemer/rutiner for å holde oversikt over tidsavgrensede vedtak?
- Har kommunen praksis/systemer/rutiner for å iverksette tiltak/sanksjoner i tilfeller der kommunen blir oppmerksom på at frister oversittes?
- Har kommunen ressurser til å følge opp egne tidsavgrensede vedtak?
- På hvilken måte sikrer kommunen likebehandling av dispensasjonssøknader?

Utvalgets medlemmer får anledning til å stille revisor spørsmål og komme med innspill til innretning av prosjektet.

Tilgjengelige ressurser og videre behandling

Revisjon må lage en plan for gjennomføring av undersøkelsen, foreslå problemstillinger, leveringsfrist og ressursbruk. I henhold til avtale om gjennomføring av forvaltningsrevisjon med Revisjon Midt-Norge IKS har kontrollutvalget i Hitra 290 timer tilgjengelig til gjennomføring av forvaltningsrevisjon i 2018.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å bestille en forvaltningsrevisjon med tema saksbehandling og arkiv der kommunens behandling og oppfølging av dispensasjoner i forbindelse med erverv av landbrukseiendommer vies særlig oppmerksomhet, og i særdeleshet praksis vedrørende fritak for bo- og driveplikt.